

The background is a textured yellow wall with a window at the top. A red pot with green ivy hangs from the window. The title 'CATHERINE BYBEE' is written in large, purple, serif capital letters. Below it, the text 'New York Timesi bestsellerite autor' is written in a smaller, red, italicized serif font. The main title 'Kui kõik laguneb' is written in large, white, serif letters, with 'Kui kõik' on the first line and 'laguneb' on the second line. At the bottom, the word 'koost' is written in large, white, serif letters. In the foreground, there is a small wooden table with a black leg. On the table is a light blue vase with pink flowers. A wicker chair is visible on the left, and another wicker chair is partially visible on the right. Pink petals are falling from the flowers on the table.

CATHERINE
BYBEE

New York Timesi bestsellerite autor

Kui kõik
laguneb

koost

Originaali tiitel:
Catherine Bybee
When It Falls Apart
2022

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Kogu raamatut või ükskõik millist osa sellest ei ole lubatud reprodutseerida, paljundada ega levitada ükskõik millisel viisil või milliseks otstarbeks ilma autoriõiguse valdaja kirjaliku loata.

Käesolev raamat on ilukirjanduslik teos. Nimed, tegelased, organisatsioonid, kohad, sündmused ja juhtumised on kas autori kujutlusvõime vili või kasutatud fiktiivselt. Igasugune sarnasus tegelike inimestega, nii elavate kui juba lahkunutega, või tegelike sündmustega on täiesti juhuslik.

Tõlkinud Reelika Haapanen
Toimetanud Anneli Sihvart
Korrektoori lugenud Inna Viires
Kaane kujundanud Caroline Teagle Johnson

Text copyright © 2022 by Catherine Bybee. All rights reserved.
This edition is made possible under a license arrangement originating with Amazon Publishing, www.apub.com.
© Tõlge eesti keelde ja eestikeelne väljaanne. Kirjastus ERSEN, 2024.

E02435824
ISBN 978-9916-31-283-4

Kõik kirjastuse ERSEN raamatud ja e-raamatud on saadaval
veebipoest www.ersen.ee

Timile,
ma ei oleks suutnud seda ilma sinuta teha.

AUTORI MÄRKUS

Kallis lugeja!

Aitäh, et usaldad kulutada minu peale oma väärtuslikku aega, võttes kätte raamatu „Kui kõik laguneb koost“ ja asudes lehekülgede juurde, mille ma sinu jaoks loonud olen. Tihtilugu, kui ma sõrmed klaviatuurile panen ja uue raamatuga alustan, on selles täielikult väljamõeldud inimesed väljamõeldud maailmades oma väljamõeldud draamaga.

See ei ole niisugune raamat.

Vähemalt mitte tervikuna.

Ütleme nii, et ma olen ehk vabalt ringi käinud teatud tõdedega, mis on minu enda ja minu tuttavate inimeste elulehekülgedelt välja tõmmatud. Nimetame neid käesoleva teose „loomingulise dokumentaal-kirjanduse“ osadeks ja jätame lugeja arvata, millised osad sellest loost on tegelikud.

Ma olen lükanud seda lugu mõned aastad edasi alates ajast, mil selle kirjutasin, 2021. Ja ma olen kasutanud autorina oma loominguulist vabadust selle osas, mis saab minu arvates elustiiliks siis, kui asi puudutab hooldekodudes meie eakate eest hoolitsemist. Kui mu oletused ajaproovile vastu ei pea, siis saan vaid seda öelda, et mu raamat on olemuselt siiski ilukirjandus.

Nagu paljud kirjanikud teile ütleksid, elu on sageli veidram kui väljamõeldis. Aga miks me siis püüame oma raamatud alati täita asjadega, mis on suuremad kui elu? Miks mitte rääkida lihtsalt lugu, millega nii paljud nende lehekülgede kestel samastuda võivad, et edasisega hakkama saamiseks inspiratsiooni leida?

See, kallid lugejad, on niisugune raamat.

Head lugemist.

Catherine

ESIMENE PEATÜKK

Telefoni ärritav kriiskamine rebis Brooke'i une sügavast õndsusest järsult välja ja sundis kohe pead padjalt tõstma. Ta süda hakkas taguma, kui teine helin kinnitas, et ta ei kuulnud hallutsinatsioone ja telefon tõesti helises. Tema peopesa laksatas mobiili helendavale ekraanile.

„San Antonio haigla,“ sähvis nagu halb enne.

„Mitte jälle.“

Marshall tema kõrval oigas segamise pärast ja pööras teise külje.

Brooke tõmbas sügavalt hinge ja vastas. „Halloo?“

„Preili Turner?“

„Kuuleb.“

„Ma helistan San Antonio haigla kiirabitoast. Teie isa on siin.“

Brooke heitis jalad üle voodiserva ja pani tule põlema. „On temaga kõik hästi? Kas ta sai veel ühe rabanduse?“

„Ei, ei. Mitte rabanduse.“

Marshall tõusis Brooke'i selja taga istuma. „Mis toimub?“

Brooke pani käe telefonile. „Asi on mu isas.“ Ta keskendus uuesti vestlusele. „Mis tal viga on?“ küsis ta.

„Tal on soolesulgus.“

Brooke ohkas mõningase kergendusega. See ei kólanud väga hullusti. Viimane kord, kui ta keset ööd telefonikóne sai, oli isal rabandus. Ja see oli suisa surmaga flirtimise tasemele küündinud. „Selge.“

„Ma võtan ta haiglasse sisse ja vaatan, kas meil õnnestub ta stabiliseerida, enne kui ta operatsioonile viime.“

„Te olete kirurg?“ Brooke oli arvanud, et ta räägib ühega ódedest.

„Jah, vabandust, oleksin pidanud seda kohe ütleva. Ma olen doktor Dubois. Teie isa on tõsiselt haige, preili Turner. Ma saan aru, et teie olete tervisekõsimustes tema ravivalikute üle otsustaja. Ma vajan operatsiooniks teie luba.“

„Ta ise ei saa nõusolekut anda?“

„Ei. Ravim, mida me talle valu vastu andsime, on suurendanud tema segadust...“

Brooke lükkas end voodilt püsti ja pani telefoni teise kõrva vastu.

„Kallis?“ küsis Marshall.

Brooke kergitas hetkeks mobiili. „Isa vajab lõikust.“

Marshall ohkas ja Brooke läks magamistoast kividarvul kööki ja pani tuled põlema. Mitte et tal oleks vaja olnud vaikselt olla, kuna nad mõlemad olid nüüdseks täiesti ärkvel, aga hiline kellaaeg mõjutas teda vaikselt kõndima ja sõnu sosinal ütleva.

Ta istus väikese söögilaua äärde ja tõmbas enda ette kirjaloki ja pastapliiatsi, et doktor Duboisi jutu ajal märkmeid teha. Hetkeline kergendus, mida ta tundis kuuldes, et isal oli vaid soolesulgus, muutus kiiresti hirmuks selle pärast, kui surmav tema olukord olla võib. Arst kirjeldas mõnda üsna murettekitavat stsenaariumi, milles oli veremürgistus ja intensiivravisse paigutamist. Brooke tõstis käe huulte juurde vanast harjumusest küüsi närida, sai oma närvilisel reaktsioonil sabast kinni ja keerutas selle asemel juuksesalku. Tema pilk liikus kellale. Oli veidi üle südaöö. Hilisõiste lendude saadavus oli täielik õnnemäng.

Selleks ajaks, kui Brooke kõne lõpetas, pani rahutus teda tõmblema. Ta mõtted tormasid peas ringi selle ümber, et tal tuleb oma päevakava ümber korraldada, mahutamaks sinna oma isa... taas.

Sammud ütlesid talle, et Marshall oli tuppa tulnud. Mees läks ümber tema ja seejärel kraanikausi juurde, kus ta pani vee jooksuma ja

täitis klaasi. Jalas vaid dressipüksid, pööras ta end naise poole ja nõjatus kapi vastu. „Kui halb asi on?“

„See ei kõla hästi.“

Ta vaatas üles ja mees pööras pilgu kõrvale.

Brooke sirutas käe sülearvuti järele ja avas selle. Tal oli vaja lendu.

„Sa lahkud.“ Marshalli häälel oli süüdistav.

„Muidugi.“

„Aga Florida?“

Nad olid kavatsenud järgmisel nädalal Key Westi minna. Marshall teenis elatist YouTube'ile reisivlogisid tehes ja ta oli paari viimase aasta jooksul palju kodus istunud. Nad olid seda reisi pikisilmi oodanud.

„Sul tuleb minna ilma minuta.“

„Jälle.“

Pettumus mehe hääles pani Brooke'i järsult lõuga üles tõstma.

„Minu isa on haige.“

„Sinu isa on alati haige.“

Miks ta seda teeb? Miks ta alati seda teeb? Marshalli hinnang tema ja isa suhtele sai teatavaks läbi torgete, ohete ja pearaputuste. „Ma olen ta ainuke tütar.“

„Sul on kasuõde.“

„Kes on lahutamas ja kellel on oma haiged vanemad. See ei ole sama asi.“

Marshall pööritas silmi, jõi klaasist vett. „See hakkab ära tüütama.“

Nad olid selle üle varem vaieldud, kui Brooke pärast peaaegu kuus kuud isal taastuda aitamist Californias naasis. Paar esimest nädalat olid olnud napilt pääsemine. Aga kui sai kindel olla, et isa jääb ellu, saabus pikk taastumisaeg. Pikale viibimisele statsionaarses rehabilitatsioonikeskuses järgnesid pärast kojutulekut igapäevased käigud füüsilise, kutse- ja kõneteraapia seanssidele. Isa edenes ratastoolist käimisraami ja seejärel iseseisvalt kõndimiseni, olgugi et aeglaselt ja tukerdades, võõras inimene oleks teda nähes arvanud, et ta on napsitamas käinud. Tema kõneoskus kannatas, kuid ta sai piisavalt hästi hakkama. Ja tema keha parem pool lihtsalt ei suhelnud väga hästi vasaku poolega.

Aga ta oli ellu jäänud.

„Mida sa ootad, et ma teeksin?“ küsis Brooke Marshallilt.

Mees tõmbas sõrmedega läbi juuste. „Kas ta on suremas?“

Brooke tõmbas silmad pilukile. „Ma ei tea. Ma loodan, et ei.“

Üle Marshalli näo liikus sähvatus millestki, mida ta nimetada ei tahtnud.

„Kui kaua sa seekord ära oled?“

„Minu isa on praegu haiglas, tema elu peal on võimalik aegumiskuupäev ja ainuke asi, mida sina teada tahad, on see, kui kaua ma ära olen? Ma ei tea, Marshall. Nädala. Kuu... aasta?“ Ta oli selle mehega koos olnud kolm aastat. Kuue kuu järel olid mõlemad nõustunud, et abielu on paber, mida kumbki neist ei vaja. Nad mõlemad olid lahutatud peredest, Brooke oli seda kogenud mitu korda ja Marshall kaks... nad ei vajanud sama. Nad leppisid kokku, et hoiavad suhte ausa ja truuna. Ja olidki seda teinud. Brooke teadis, et vähemalt tema oli. Nende baas oli Seattle, aga nad reisisid sageli. Ta töötas kodust ühe loovturundusfirma juures, mis oli teinud elu lihtsamaks, kui ta isa kaks aastat tagasi haigestus.

„Ma ei saa sellest aru, Brooke. Seda meest ei olnud sinu kasvades su jaoks isegi kohal. Ma ei tea, miks sa vaeva näed.“

Brooke'i selg tõmbus pingule. Marshall ei eksinud. Talle ei meeldinud, et mees sellele osutas. „See pole sinu asi mõista. Sa kas toetad mind ja minu otsust või ei.“

Nad põrnitsesid teineteist veidi aega. Brooke'i ilme oli neutraalne. Marshalli oma tühi.

Lõpuks pani Marshall klaasi kraanikaussi ja lahkus köögist rohkem sõnagi lausumata.

Brooke pigistas silmad kinni, neelas alla valu, mis kogunes kurgupõhja, ja trükkis arvutisse valitud lennuliini nime.

„Ma võin su lennujaama viia.“

Marshall seisis uktsel, kui Brooke mõlemad kohvrid magamistoast välja veeretab ja oma suure käekoti õlale tõstis. „Carmen võtab mu peale.“

Brooke oli broneerinud lennupileti, maganud ülejäänud öö diivanil ja pakkimise ajal Marshalli peaaegu eiranud.

„Sa oled vihane.“

„Ma olen haavunud. See on teine asi.“

„Kallis...“ Marshall pani käe ta õlale. Brooke raputas selle maha.

„Ei. Jäta.“

Marshall langetas käe.

„Mul on kahju.“

Brooke tegi pausi. „Mille pärast?“

„Et sa oled vihane.“ Ta parandas kiiresti: „Haavunud. Et ma sind haavasin.“

Brooke pööritas silmi ja sirutas käe ukse poole.

„Brooke.“

„Ma pean minema.“

„Need on suured kohvrid.“

Brooke oli pakkunud nii palju, kui oma pagasisse mahutada suutis. Viimasel korral oli kõik tabanud teda ootamatult ja tal oli vaja olnud riideid osta. Rohkem seda ei juhtu. „Kas sa kardad, et ma ei tule tagasi?“

„Jah.“

Pilk mehe silmis ütles, et ta ei valetanud.

„Tore. Ma ei pruugi tulla.“

Marshalli suu vajus lahti.

„Mida? Päriselt?“

Brooke'i süda tagus rinnus ja pulss oli laes, kui ta rääkima hakkas. „Möödunud ööl vajasin ma oma elus meest, kes paneks mulle käed ümber ja küsiks, kas minuga on kõik hästi. Ma vajasin seda, et ta uuriks, kas ta saab midagi teha, et olukorda paremaks muuta. Sain ainult vinguva jõmpsika, kes oli vihane, et ma tema puhkuse untsu keerasin.“

Marshall pörkus tagasi. Ta oli naisest kolm aastat noorem, asi, mille üle nad minevikus nalja heitsid, aga ometi näis tema küpsuse puudus nüüd tähtsust omavat. „Ma olen selle arvatavasti ära teeninud.“

Brooke hakkas temast mööda minema ja ta haaras ühe kohvritest. „Las ma vähemalt aitan su välja.“

Naine lubas tal seda vastu vaidlemata teha.

Carmeni auto oli pargitud peatumiskeelualale, mootor töötamas.

Brooke'i parim sõbranna hüppas juhi kohalt välja ja läks auto tagaosa juurde. „Täiuslik ajastus,“ ütles Carmen.

Marshall vinnas mõlemad kohvrid pagasiruumi ja sulges selle, enne kui eemale astus.

Ta vaatas Brooke'i poole ja too astus tema orbiidist välja... tehes sellega selgeks, et ei taha mingisuguseid hüvastijätukallistusi, suudlusi ega lubadusi. Rahutu öö diivanil meenutas Brooke'ile neid öid, mis tal isa taastusravi ajal olnud olid. Ta teadis, et isaga koosolemise päevad on tõenäoliselt loetud ja juhtunu oli vaid näide Marshalli käitumisest asjade puhul, mida mees heaks ei kiitnud. Varem Brooke'i häiris tema toetuse puudumine, nüüd see muserdas teda.